

Մնալ տէրութեան գործերուն վարչութեանը մէջ : Խաքը խօսակցութիւնը սա խնդրոյն վրայ եկաւ թէ լրտա համեմութեան որ քաղաքահանութեան պիտի հետեւի թէ որ կառավարութեան նոր պաշ-

լիփի թագաւորին հարսը՝ Օռլիանի զըք-
ոուհին՝ որ Անդղեոյ Ոիշմօնա քաղաքը
կը բնակէր, սասամիկ հարբուխէ մը հիւան-
դանալով՝ մեռաւ :

Գիւնքնեն՝ զրգած նաև մակ մը լուր կու-
տայ թէ թագաւորին անձնական տկա-
րութեանը պատճառւաւ Քրուսիօյ տէրու-
թեան կառավարութիւնը փոխանորդաբա-
կատարվելու վրայօք նոր որոշում՝ մը եղեկը
է : Քայլաւորին եղբօրը փոխանորդական
իշխանութիւնը նորէն՝ պիտի երկարի
յուլիսէն մինչեւ հոկտեմբեր • բայց թէ
որ հոկտեմբերի սկիզբը թագաւորը գարձ-
եալ կառավարութիւնը ձեռքն առնելու
վիճակի մէջ չդանրբի, ան ժամանակը տէ-
րութեան խնամակալութիւնը մշանցենա-
ւոր կերպով եղբօրը պիտի յահճնը զի :

Աւելի պատրիկի կողմէն լըստիքի ըստ կուտայ թէ Որուակոյ կառավագարութիւնը ձեռնարկութիւն մը ընկըու կ'զբաղե, որ եթէ ի գործ գրվի Եւրոպայի արևելքեան երկիրներուն առեւտրական վիճակը բոլորով վեն ադխատի փոխէ : Այս ձեռնարկութիւննէ Պալմթիկ և Սեւ ծովիքն իրարու կրցել գեներու մէջոցաւ եւ երկու յանակադիմ կայ տառը համար : Առաջիննէ Ա խօթուլ գետը Տնիեսթէր գետին հնակցել ջրանցքը մը բանալով Տանձիկիու Օակասյի մէջ տեղը: Երկրորդնէ Ա խօթուլ գետը Տնիերէրի հետ կցել այն կերպով որ ծայրը Սեւ ծովու փայ եղածքներ սոն քաղաքը համնի : Թնէ որ այս տառն արկութիւնը կատարվի, Տանձիկ քաղաքը Պալմթիկի գլխաւոր նաև աշխանգիստը կը լլայ :

Ա կրծին լուրերը կը ծանուց անեն
թէ մայիս 8/20ին օրն ալ վիճաբանու-
թիւնը շարունակեր է հասարակաց խոր-
հրադարանին մէջ Պ. Քարտվելի առա-
ջարկութեանը վրայ : Եսան օրը լորտ
Բալմբաթը ընդհաստանի ընդհանուր
կառավարիչ լորտ Պանինին մէկ նամա-
կանական կարգութեարգութեան պահպանութեան իր
յարքունիս գրաւելու յայտարարութեան
պատճառները բացաբարել :

Ըսդդեռ կառավարութիւնը որոշում
ընտաւ որ մինչեւ յառաջիկայ յուլիս ա-
միաը նոր զօրք չխրկի: Հնդկասամն: Ալ
յուսացին որ մինչեւ այն ժամանակը տա-
սը հապար ձիաւոր ու հեաեւակ զօրք
պատրաստ կըլլանենաւ մանելու:

Դաղղեոյ ծերակուտի ժողովը մայիս
7/19ին գոյցվեցաւ ներկայ տարւոյս հա-
մար : Իւր վերջին նստին մէջ՝ Ծերա-
կուտի ժողովը՝ Փարիզի մէջ շենքելսկած-
նոր հաջորդակցութեանց ճամբարյները
լինելու վերաբերեալ օրենքը հաս-
ապահեց :

Գաղղիոյ կառավարութիւնն այս ծրես կ'զբաղի Հէզայիրի կառավարութիւնը նոր հիմնան մը փայտ կադմելու :

Այս նոր կազմութեան համեմատ՝
Ասրօլէնն իշխանը **Ճէղայիրի** կառավա-
րութեան գլուխը պիտի զրկի կայսեր ակ-
ցաւայի անունով :

Գայզեայ Հօ-Անէն գտւառէն օրէ-
նըսդրական ժողովին անդամ մը ընտրել
ալէտքը ըլլալով, հոն ալ հակառակ կողմ-
նակցութիւնը վրայ ելաւ՝ Պ. Միւծօն ա-
նուն մէկը ժողովական ընտրելով :

Գաղղիացւող վախճանեալ ունի Գիւ.

“Ասեմ . Աէլի փաշային քետհեան
այս գումարումը խմանալով՝ քանի մը տա-
ձիկ եւ ցոյն զինուորներ խրկեց որ ցրուեն
եւ ամեն մարդ իրենց առնը դառնալու-
յորդորին : Բայց գեղացիները չհնազան-
գեցան եւ ինչքրեցին որ ու զդակի կուսակա-
լին մասուցանեն իրենց խնդիրը :

“ Եյս միջոցին առաւտ ձեթ կուգալ
Քանէա եւ աժան գնով կը ծախմէր :
Դեղոցինեղը ամեն կողմ ձեթ կը քաճա-
ռէին՝ ամեն կիրող որաշար եւ մանաւանդ
վառօդ գնելու համար :

“ Ամսոյս Յին երեքշարթի օրը ԲՆ-
րիվոլեսյի մէջ գումարումը շատցաւ : Հոյ-
սեքշարթի օրը կուսակալը հսկ հասաւ
Քանտիսյէն եւակայմ պատուակաւոր
նաւով մը եւ հետը 700 կանոնաւոր զօրբ
բերաւ : Հինդշարթի առառու պէտք եղած
միջոցները ձևաք առներվեցան, եւ հրաման
եղաւ որ քաղաքը Ֆանող ելողներուն վը-
րան պլուխը նայվե եւ կղեւոյն ներսի կող-
մը նպար խրիելը դադրի :

“ Խնդրըվեցաւ վսեմ . կու ասկալէն
որ հիւպատոսներուն հետ ընկերակցու-
թեամբ գայ եւ գեղացոց աղերսագիրներն
ընդունի որ չէին համարձակիր բերդը տա-
նելու բայց տիսուր գէպք մը փօյ դալով՝
իրաց այս վիճակիը քիչ մը ժամանակ աւե-
լի գժուարցուց : Քանիշայի եպիսկոպոսը՝
որ փսեմ . Ա էլի փաշային քով կանչը-
վիր էր մետրապօլիտին ներկայութեամբը,
յանկարծ մարիեցաւ ինկաւ կաթուածէ
զարնը վիրով եւ փաշային կառքը կրմ-
լով առաջնորդաբանը տարվեցաւ ուր հա-
սած ատենը արգէն մեռած էր : Եյս գըժ-
բազգութիւնը խորին սուդ պատճառեց
եւ միանդամայն ժողովրդեան գրգռու-
թիւնն աւելցուց : ”

Այս տեղեկութիւններին ետեւ ժամանակը կաւեցընէ թէ մինչև վերայիշեալ նամակներուն թուականին օքը՝ մայիս 14^ր դեկտեմբը զինեալ գումարումէ զատքան մը ըրած չունին. ոչ բռնութեան գործք մը եւ ոչ գողութիւն մը ըրած են : Ինչ որ պնեն՝ ամրոցը զինը կը վճարեն եւ օգոստական 18^ի թիւն հաւատարիմ եւ երախտաբէտ հայաստանները կը կոչեն ինքենքնին : Միայն կուզենքը կը սեն մեր դանդասը անոր յայտնէ :

Այսերթական բարեխնամ կառավա-
րութիւնը՝ որ միշտ պատրաստ է իւր հը-
պատակաց օրինաւոր եւ արդար խնդիլ-
ներն ընդունելու, կղզւոյն ապահովու-
թեանը եւ բարեկարդութեան հաստատ
պահիլուն համար զօրաց գունդեր խրո-
կած ժամանակը՝ միանդամայն յատուկ
տեսուչ ընտրեց առեւարական գործոց
պաշտօնէի օդնական (մաւավին) Ռէմզե
էֆէնտին, պատուէր տալով իրեն որ ան-
միջապէս Վիրիան երթայ, քննութիւնն ընէ
եւ ըստ պահանջնելոյ պարագայից արժան
եղած կարգադրութիւններն ընէ յօդուտ
եւ յանդորրութիւն բնակչաց կղզւոյն :

Ղ ասու : Ա հիմ փաշտի ալ յայտա-
նութիւններ փակցունենիլ տուաւ՝ չարա-
կամութեամբ տարածված սուս լուրերն
հերքելու եւ ժողովսդեան սիրտը հան-
ռառակեռնեաւ Համաս :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Աղպային հոգեւոր եւ գերափոյն ժողովոց որոշմանը՝ Ադրբանուպօլսուց վիճակին. Առաջնապատճեն է հասունաւութեան առաջնորդութեան:

գերազատիւ Տ. Արիստակէս Ռոբերտիս-
կովոսը :

‘Ամանապէս երկուց ժողովոց որոշ-
մամբը Քիւրախառանու վիճակին հանդերձ
չորս վահորիչց աեւզութեամբը Պատրի-
արքական փոխանորդ կարգեցաւ արժանա-
պատիւ կեսարացի Տաղար վարդապետը:

Եէտի խուլէի դու բազ յանուն Սուրբ
Փրկչի հաստատեալ եկեղեցիներնուու հու-
վանաւորութեան ներքեւ գտնուած վարչ-
ժարանը՝ զորն որ Ազգեկինուու բարեսէր
մասը՝ աղդային աղքատ, որբ, անտէր եւ
եւողրանցի մանկաւոյն հարկաւոր զիտել-
եաց եւ լեզուաց ուսման համար պատշ-
րաստած է, ինամուլ, ամեն աղդասէր ան-
ձինք աչօք բացօք կը տեսնան թէ որչափ
յառաջդիմութեան պառւղ կը բերէ օդ
ըստ օրէ. ուրայսօր երկու հարիւրի մօտ
ձրիսփարժ աշակերտք ուսմունք կառնուն
գիշեր ցորեկ հօն պատապարտած, թէ ու
տեշեթի եւ թէ դասառքքի պիտոյքնին շո-
նորհի. Ազգին ունենալով. ասկէ զատ
յիսունին աւելի ալ ուսանողք կան մէկ
մէկ շափառը ամսականով, որոնք նոյն ձը-
րիսփարժ տշակերտաց շնորհսերը կընդու-
նին մասփասան էն :

Այս երկու կարգ ուսանողաց յառաջ զադիմութեան արդիւնքը՝ պատուաւոր գերդաստաններուն ալ բաղձանքը շարժեց, որ իրենք ալ զաւկընին նոյն վարժարանը դնեն զիշերով ցորեկով մնալու և ուսումնակ առնելով՝ իւրաքանչիւր արշ զայի համար ասքին երեք հաղար զուռուց ասքիան տալով : Այս բարեփափաք կամեցողութեան գերագոյն ժողովը և բարեփաստակ հոգարաբնուները իւրչեանց հաճախ թիւնը առեր, եւ քանի մը հաս պատուաւոր գերդաստանի վերսրերեալ աշակերտաներ երեք հաղարտկան զուռուց ասքիականի վճարքով արդէն յիշեալ վարժարանը ընդունուեր են եւ ուսմունքի կը պարապին, եւ դայեք ալ ըլլայնէ յիշեալ սակով պիտի ընդունուին եւ յետ այսորին նոյն վարժարանին առնաւն յատկացած է Սուրբ փրկչւան Աղքային Տեմարան :

ԿԱՐԵ ԼՈՒՐԵՐ

Օգոստափառ Խնքնակալին երկու
վեհազուն գտակաց Աշխենիք և Շե-
միէ Սուլթաններուն հարսանեաց հան-
դիսներն անցեալ հինգչարթի աշան Պէյ-
ողլուի եւ Պէշիկթաշի ետեւը եղած բար-
ձր գաշտին վայ, ուր անթիւ բացմու-
թիւն կը ժողվազի առեն օր: Յերեկները
լարախաղացութիւններ, զանազան տե-
սակ խաղեր, գեղեցիկ նուադածութիւն-
ներ եւ շքեղ հայկերայթներ կը լիան, գիշ-
շերներն ալնոյն հանգէսները մած մասամբ
կատարվեն զամ՝ պայծառ. շրախազու-
թիւններ կը լայն Առափորի նեղցին զա-
նազան կողմերը:

Հերթելու եւ ժողովսպեան սիրտը հանդարտեցընելու համար :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Եղային պատրիարքարքանին հետեւացութեան մասին պատրիարքարքանին հետեւացութեան մասին

Եղային հոգեւոր եւ գերափոյն ժողովոց որոշմանը՝ Եդիսանուպօլուս վիճակին. Առաջնասա մնանքան եւ հասնաւա-

տովը եւ մայրաքաղաքիս աղդային գանաւ-
զան գործոցներուն ձայնաւոր մանկունքը
շատիկներ հաղած եւ ձեռքերնին ծաղիկ-
ներ բանած՝ քաղցրաձայն օրհնութեանց
երգեր կարդալով՝ օդոսապառ խնք-
նակալնի վրանին առջևեւէն անցան գեղե-
ցիկ կարգաւորութեամբ որ ամեն տեսնող-
ներն զմայլեցուց :

‘Ե՞րին օրը բարձրապատիւ. Այսինքից
Սուլթանին օժիտը (Ճէհէղ) 150 իշափ
նաւակիներու մէջ գրված մածաշուք հան-
դիսիւ. Հմիրկեան տարվեցաւ բարձրապա-
տիւ. Սուլթանի փառազային ծովեղերեայ
ամարտնոյը որ առ ժամանակինոյ կերպով
բնակարան պիտի ըլլայ բարձրապատիւ.
Տաղլահասակ Ծակիցներուն մինչեւ որ ի-
րենց համար յատկապէս պատրաստված
պալատին շնութիւնը լինայ :

Արեգարթի իրիկուն Տոլմա Պահ-
ճէի կայսերական պալտախն մէջ մեծա-
հանդէս կըշունք մը եղաւ, որսւն հըրա-
ւիրեալ ներկայ էին աէրութեան նախաւ-
րարները, աէրութեանց դեսպանները և
զըրիսատնեայ աղբաց պատինադրքները :

— Խարբերդի Հայոց երեւելինեւ
րէն յարգապատիւ մահաւախ (Օհան ա-
ղան Խաղճան աղգամիքարար 2800
զուռուշողորմութիւն շնորհեց)։ Փըսկ-
չի հիւանդանոցին՝ ձեռամբ Խարբերդի
վիճակին բարեխնամ առաջնորդ Գերա-
պատիւ Տ. Յարութիւն ծայրագոյն
վարդապետին։

— «Ակեմիկի Պահպահի զիւղին հետ
առևելա ախրամիթ լուրը կը զբնի մեզ
մայիս 1^ն թուով»:

“ Ամսոյն 12ին իրկիւնը ժամը
3ին առ Աստված փոխեցաւ զիւղիս
բարեհամբու իշխանապետ Ազգասէր Կա-
րապետ Եֆենաին Ակրեան ՚ի հասակի 63
ամսոյ՝ կաթուածի ամենալինատ հիւնա-
գութեամբ :

“Հետեւեալ օրը մեծահանգիս շքով
հանդուցելոյն թաղման պաշտօնը կատա-
րեցաւ ՚իներկայութեան բարեկարգ առաջ-
նորդի գիճակիս Տ. Սուելիաննոսի հօգե-
շնորհ վարդապետի եւ մարմինը ամփոփ-
ուեցաւ գիւղիս Առարք եկեղեցւոյ որբա-
հին մէջ ըստ հաճութեան առ հասարակ
երեւելեաց եւ ժողովադրոցին զիս զիս, ՚ի տը-
րիառուր բազմօրինակ ազգասերութեանց
եւ հայրենասիրական աշխատառութեանց
մեծապատիւ հանգուցելոյն եւ ՚ի նշան ե-
րախառաղիսութեան :

“**Ա**լիքառ մեծ ցաւ եղաւ այս անսկիրե-
կալ մահը բոլոր զիւղիս եւ վիճակիս,
ըստ որում չերմեռանոք ազգասիրութեամ
կաշխատէր հանապաղ՝ ի պայծառութիւն
եկրդեցւոյ եւ վարժատանց : Խայց յու-
սով եմք ՚ի բարեցիշ տասկ ազնուազարմ
երեք զաւակացն ոլ հայրանման տուաքի-
նութեամբ փայլելով իրենց հայրենեացը
եւ լոգիս փառք ու պարծանոք կըլլան : ”

Սամանկ ցաւալի կորուստ մընալ նոյն
վիճակին Ահօլիզ գիւղն ըբաւ քանի մը
շարաթ առաջ՝ մեծապատիւ Խաչոյեան
Պահանսի Թխորոս աղային առ Աստուած
փոխելով : Հանդուցեալ մահանսի Թխո-
րոս աղան Ահօլիզի իշխանապեան էր, որ
եկեղեցւոյ ու զպրատանց պայծառու-
թեանը եւ իր հայրենակցաց անդորրու-
թեանն ու երջանկութեանը համար քած
աղգասիրական բարելարութիւններով
նշանաւոր եղած էր :

— Հարամի իրիկուն Աղեքսանդրի
այի Մէժքէլնկերութեան Շէրտը շողե-
նաւը և այլրաքաղաքէս Տամբայ Ելուծ ժա-
մբնակը՝ կատան (գաղան) պայթեցաւ

Այս ցաւողին կերպը շողենաւին մէջ վը-
նաս պատճառելին գուած տասնի չափ նա-
և տասնի չարաշար վիրաւորեց, որով ք անմիշ-
ջապէս արքունի նաւարանին հիւանդա-
նացը տարփելով առնեն պէտք եղած խո-
նամքը եղաւ իրենց, բայց գժբազգարար
օդուած մը ըըլալով՝ մէջերնուն եօթը մեռան:

Ո՞խաքեանց մեծանուն գերդաս-
տանին զլիսաւոր անդամ եւ երեւ ելի սե-
զանաւոր՝ մեծապատիւ. Յակորձան տ-
զայն Ո՞խաքեան որ ժամանակէ մը ՚ի
վեր հիւանդ էր, անցեալ ուրբաթ գի-
շեր առ. Աստուածքոսինց աւ իւր խաս-
գիւղի տանը մէջ ՚ի հասակի եօմ տնաւ-
սուն եւ հիւնդ ամաց: Յուղարկաւորու-
թիւնը հետեւեալ օրը կատար վեցաւ
մեծաշուք հանդիսիւ, որուն ներկայ է-
բն ամենապատիւ սրբաւթան Պատրիարք
հայրն հանդերձ բազմաթիւ եկեղեցա-
կանօք, եւ ազգիս երեւելիաց մեծագոյն
մասը:

Հանգուցեալ Յակոբման ազայն
քանի մը տարիիշ ՚ի վեր ծերութեան
պատճառաւը գործէ հրաժարած առւ-
նը կը նստէր, եւ օգտակար ու հոգե-
շահ զբոց ընթելցմամբ ժամանակ կան-
ցաւնէր:

Գերմենանդ բարեպաշտ, ոլոր-
մած եւ ուսումնակը ըլլալով, եկե-
ղեցեաց, վանօրէից, գպրատանց, աղ-
քատացեւկարօտելոց ողորմութիւնչէր
խնայեր : Այս քրիստոնէական եւ ազ-
գասիրական առաքինութեանց յիշա-
տակը իւր վախճանէն ետեւ ալ յա-
ւերժացընելու աղնիւ զիտաւորու-
թեամբ՝ բարեսէր հանդուցեալը երեք
հարիւր հազար զուռուշի շափ ստակ
թողուց կտակաւ աղդային հիւանդա-
նացին եւ գպրատանց :

Խրեն ժառանգ եւ յաջորդ կը թու-
զու մեծապատիւ Աւետիս աղայն Ո՞ի-
սաքեան, որ իր աղնիւ բնաւորու-
թեամբը ու եռանգուն եւ առասաձեռն
ապգաւիրաւ թեամբը յաջ չ ո՞ւ մը
և լուծ է ամենուն եւ պարծանք Ո՞իսաք-
եանց քաջաստհմիկ գերլիքաստանին :

Ուշը ամսատեսերը իւր անցեալ
շաբթօւ հրատարակված մարտ 15ի
թերթին մէջ մէր Հայազգի Օսկունին
դէմ երկրորդ եւ խիստ երկար յօդուած
մը զրած ըլլալով, արդոյ ծերունին հե-
տեւեալնամակը կը զլէ մեզ՝ ինզրելով որ
հրատարակենք:

Ա . Պօլիս 17 մայիսի 1858 .
Եղբակը Խմբադիւ - Տնօրէն Մասիս պատ-
րիք ուսուցած :

Հայոց կամաց բարեկարգ է Աշուածին մարտի 15
ին՝ բայց մայիսին մեջ տպառած թերթին մեջ Հրա-
տարակած երկրորդ լոգուածածով՝ աշխաղին տպա-
ռազինած կը յաքանակի մեր փայ, երկարաբանու-
թիւն, անքաղաքակար խօսքեր, չատ մը հեղի-
նակներու զայցներ՝ բան մըն ալ պատկան չէ ձգեր
բայց ափան որ սրբին առաստիկ բացեն ու երիտա-
սարդական աշխայժմէն աշքերը դասնալով՝ պա-
տերադմի ասպարեզէն հեռացեր ու իրեն ստկաւ-
զէնքերը երեւակայսական թշնամոյ մը գէմ գոր-
ծածելով մեր ինսկիքը բոլորովին հերծ թողոցցե-
է, ուստի ինչպէս առաջին նամակներ՝ նոյնպէս այ-
երիկորդն ալ միայն անոր դաստիաթիւնը հայ-
րաբար ուղիղ համար կը զրեմը ու ոչ թէ ա-
ռաջարկութիւննիս պաշտամանելու՝ որպէս օգուտ-
սեռի առաջ ճանաւում արդէն անոր արդիւնք

բանակութեամբ կր տեսնուի :
Կան խնդրյան ձեռք զարնելէն առաջ կը
խրատեմը մեր երիտասարդ հակառակորդը նորէ
աշքը անցնիլու մեղի գեմ զործածած բազմա
թեւ կոչան խօսքը և անկնդութեամբ խստավլ

Նելու թէ անհնդ մեղ ամենեւին գրչած են, ոյլ
թէ ընդհակառակի իրեն կրթութեան պատիճա-
ռը ցցունել վ ժամանակ մը արժա-
նացացը են զի՞քը, որոց ամենեւին չե ցանկա-
նալով եւ չուզելով զամ չի՞նալով ոչին արժելոի
պատասխան մը տալով չ ոյ ու մասին յաղթա՞ն իմ ան պր-
ակը հաճախթեամբ իրեն կը թողումք նուեւ անձ-
նական քանի մը զազարաւութիւններու ինչպէս են
կեղծ ծեր ջունը արժանի պատասխանը ամալու-
չափ չենք նուասացներ ինքանինինին Առեյ մըն ալ
կը ու թէ այս խնդիրը կանանց վերաբերելով ծե-
րութեան հետ ամենեւին յարաներութիւն չու-
նի. այս ալ թող ուզախոչ բնիթերցողը վճռէ
թէ անիկայ նշանասարդի մը աւելի կը վայլէ նրուն ոչ
դասալութիւնը եւ ոչ հակամատութիւնը վստա-
հութիւն չեն առը թէ միայն ազգին օգտին հա-
մար կը խօսի. այլ թէ ամեն կիբրերէ աշխատ փոր-
ձառու ծերութեան :

Ա Երաւանաց արքունիք եան օգտաւն ու նպաստակ երիտասարդին ալէկ մը համելթնելու համար անդամ մին ալ քննենք անոր պատճառները : Ա Պատճառական կրթութիւնը բաղադրական մէռ

տեսն : Վեճծն Պետրոս Առաւացիիքա ժողովակարչ
դը զգեստի փոխսխալթիւնով քաղաքակրթու-
թեան մէջ խօֆթեց : Տաճկայ մեծաղօք տէրու-
թիւնը Եշրոսպակն կրթութեան մէջ առաջնն
քայլը զգեստի փոփոխութիւնով առաւ եւ այլն եւ
այլն :

Համար մեր հակառակորդը մտաւորական կրթութեան գերազանցութիւնը իրեն փաստ բռնած՝ կը պահպէ թէ նախ մանաւորական կրթութիւնը յառաջացընել պէտք է ու առանիւթականը՝ որ հիմնիւան ազգին վիճակին անտեղի է եղեր, որպէս հետեւ քաղաքակրթեալ չէ։ Աներ նիւթական առաջարկութիւնը բարձր մէկն է և առաջարկ մէկն ըլլալով, մեր երիտասարդին անոր գէմ ըստած խօսքերէն չի հետեւիր թէ նախ ազդր քաղաքակրթել ու ետքը կրթութեան միջաները ՚ի գործ գնելը կամ աւելի պարզ խօսելով՝ կշտանալ ու աշխատանք տք է։ Ասի առ մըկայն պատճառ ընել չէ, եւ ասիկ աւելի ծիծաղելի սկզբանը կրնաց ըլլալ։

քակրթութիւնը գոզեր էինք, որովհետեւ տառայ
վրայ կը տես մնաւին քրիստոնէական բարոյականու-
թիւն, պարկեցաւ թիւն, վայելու զգեստ, աղ-
նի կերպեր ու համեստ խօսակցութիւն ինքնիրեն
սարված լեզուներով, ասոնց բաւական շեն եղեր
հիմակու մեր տիկինները գովենի ընելու ։ առանց
դպրասաւն երթաւլու, կարգագիտանալու ու օտար
լեզու սարվելու՝ օտարազդիք կը զովոն բաելիս
շոշացրութեան է եղեր, կարծեմ մեր երիտա-
սարդը Մատամարը վեճինեւ կամ Մատամարը Ա-
թակէ կուզէ գանել, անամեները թողարքը մէկէն
՚ի մէկ քաղաքակրթութեան կեդրոնը հասուցած
առենը վնասուէ, իսկ մենք հիմակու հիմա կարծ-
նական զրթութիւն ունեցող տիկիններէն գոհ
ենք, չորովհետեւ անոնք ազգիս ու իրենց սեռին
պատիւը կը պահէն, հասարակութեան գատո-
ղութիւնը կը յարգեն, գիտութեան արժէքը կը
ձանջնան, ու աղեկ մողրեի ըլլալով լու ազգագայի
մը յասերը կուտան, երանի թէ անանինները շատ-
ուային ։ Խոհ եթէ հասարակութեան մը տաւծ
գովութիւնը շոգագրութութիւն անուանելու կը հա-
մարձակի մեր երիտասարդը, ի՞նչ անուն տալ պետք
է այն քուն վաղաբշանաց սր ինքը կընէ քանի մը
մասնաւոր անձններն ու գուշէ զննոնք իրեն օգ-
նութեան բերելու յայսով։

Երիտասարդը առաջին յօդուածին մէջ աղ-
դիս մէջ տիրած անմիաբանութիւնը ու առելու-
թիւնը նկարագրած ատենը Գանձունիւն Աստուծու-
թիւնը եր եք. մենք առ անոնց ու զգեստի փոխիսու-
թեան խնդրոյն մէջ յարաբերութիւն ըըլլով ցը-
ցուցեր եւ Գանձութիւն Աստուծուցոյ բառերը նո-
տրու գիրերով նշանակեր ենիք; յօդուածին ան-
ըլլով ու թենեան առ օք
Երբ մէր հակասակորդը կինար բնոց լինը անմեզա-
գիր ընել պարզ խստավլանութեամբ մը թէ զը-
րութեանը քիչ գունչութիւն ըրած է, պէտք եր
շատ մը կծու խօսքերով սխալը մեցնէր եւ գո-
տովութեանը տիկարութեանը յայնին ապուցոյց մը
տար ազգասիրութեան ու զգեստի փոխիսու-
թեան մէջ յարաբերութիւն ըըլլով հաստատելու-
համար ունայնամիանութեան վայ խօսելով եւ Գե-
նելանին օրինակ բերելով: Յիշրաւի ասի անհաւա-
ալի կիրեւայ, բայց ահա մնոր յօդուածին այն
կամրջ: Ո Գանձը չիժա տեսնելու թէ ինչ յարա-
բերութիւն կայ ազգին հիմակուն պակասու-

“թիւններան” (անմիտաբանութեան ու ստելլա-
“թեան) եւ զգեստի փոփոխութեան խնդրայն
“մէջ: Գէնելօն իր դ աստիքարանկութեան մէջիւ-
“սէ Աթայց ամեն բանէ աւելի ազդիկ աղոց ու-
“նայնասիրութեան վախցիր. . . . : Ու շատ մը
խօսքեր ունայնանք բռութեան վրայ: Վարլզգեստի
փոփոխութեան ու ազգասիրութեան մէջ ամեննեւի
յարաբերութիւն չի հանձնառուելուն, իրաւունք
ունինք Նորէն պնդելու թէ ազդիս անմիտաբանու-
թեան վիճակը առաջարկութեանս տրգերը մը չէ:

Հիմա առնենք թէ ի՞նչ երեւակայիան
թշնամոյ մը դէմմեր հակառակորդը յարձակում
ըստեր ու դրէնթէ յօդուած ին վեճ՝ մասը անով լե-
ցուցեր է: Արձեր է թէ ունայնասիրութիւնը եւ
պէրճաժամկութիւնը վիստանի հետ կապուած էն
թէ անիկ դուրս ունայնասիրութիւն չըլլար եւ
թէ առանց ունայնասիրութեան վիստան չի հագ-
ւիր. աշա այս է եղեր մեր առաջարկութեանը
դէմ այսափ զայրանարսն պամասուր. ուսուլ
աւ քալեր է ունայնասիրութեան դէմ: Գէ-
նէլոնն օրինակներ, եւրոպական դգեստ հազարով
կնական մը պահարատիելի վարմունքը, Լամբարդէ

Նիս վժիուը, վերջապէս քանի չէ թէ ուղարկեր ուսայնաստի
բա թեռն գէմնեատելու : Խնեղդ տզայ, ինչու այդ-
չափ կէ հողնիս, ինչու մարդկային բնութեան
առնեապարզ զգացման անտեղեակ բլարով մեր
ինացրոյն դէմինը յարձակումներ կընես : ինչու չեա

